

Vědecká konference MČSS „Připravenost české společnosti na integraci s Evropou – co získáme, co ztratíme, co nabízíme“

Ve dnech 4. a 5. února se v Malé aule Karolina konala vědecká konference Masarykovy české sociologické společnosti, jejímž záměrem bylo umožnit diskusi na téma, které je zásadním způsobem spjato s budoucností naší společnosti a jehož závažnost si laická a mnohdy i odborná veřejnost teprve začíná uvědomovat. Jedná se o téma velmi široké, a proto organizátoři vybrali několik témat, k nimž má současná česká společenská věda konkrétní poznatky.

V prvním bloku *České vzdělání a Evropa* s úvodním slovem vystoupili pracovníci Střediska vzdělávací politiky při Ped. fakultě UK dr. Ladislav Čerych, ing. Kovařovic a dr. Švecová. Zaměřili se na normativní a legislativní požadavky ze strany EU a přípravu „Národního programu vzdělávání“ – nové koncepce harmonizující náš vzdělávací systém se situací v Evropě, který ministerstvo školství předložilo k veřejné diskusi. Pozornost věnovali také připravenosti učitelů na nové požadavky. Z vystoupení odborníků i z diskuse vyplynulo, že po stránce formální a kvantitativní je naše školství na srovnatelné úrovni s evropskými státy. Problémem bude kvalitativní změna, jež se bude týkat nejen samotného vzdělávacího systému, ale také nového typu integrace a komunikace mezi vzdělávacími institucemi a širším sociálním prostředím.

Druhý blok, věnovaný *postojům obyvatel k Evropě a jejím institucím*, uvedli pracovníci agentur pro výzkum veřejného mínění J. Česal (Sofres-Factum), J. Hartl (STEM) a E. Rendlová (IVVM). Na řadě mezinárodních i našich výzkumů dokumentovali rozmanitost postojů občanů Evropy k Evropské unii, jejich ochotu přijmout kandidátské státy a názory občanů střední a východní Evropy na vstup do EU. V druhé části diskuse se hovořilo o charakteru komunikační politiky v ČR ve vazbě na vstup do Unie.

Třetí blok otevřel dr. Skalník z Přírodovědecké fakulty UK. Vystoupil s tématem: *Bude Evropa fungovat? Demokracie v podmínkách*

globalizace. Zaměřil se zejména na otázky religiozity, etnicity a kulturní úrovně zemí, které jsou dnes součástí EU a těch, které aspirují na vstup. Upozornil na nutnost vypracování koncepce Evropy a zveřejnění příslušných kritérií.

V bloku *Modernizace české společnosti* vystoupili doc. Machonin a doc. Havelka ze Sociologického ústavu AV, doc. Müller z Institutu základů vzdělanosti UK, prof. Musil (Středoevropská univerzita) a dr. Suša z Filozofického ústavu AV. Hovořili o různých teoretických přístupech k modernizaci ve světové sociologii, stavu poznání a empirickém výzkumu v našich podmínkách i praktickém významu modernizace pro vstup do EU.

V bloku nazvaném *Společenské kontexty technické infrastruktury* v úvodu vystoupili prof. Dostál z Přírodovědecké fakulty UK a doc. Maier z ČVUT. Hovořili o sociologickém významu prostoru a času v komunikaci, dělbě a specializaci funkcí, o roli elektronických i osobních kontaktů. Velkou pozornost věnovali sídelní struktuře České republiky, v níž jsou historicky a kulturně zařazovány určité vzorce chování a mentality značně odlišné od převládajícího charakteru v zemích EU.

Žádné z témat nebylo zcela vyčerpáno. V průběhu konference se na ně „nabalovala“ další, jejichž závažnost či aktuálnost je zjevná. Diskuse byla velmi živá. Často ukázala rozporná stanoviska. Je zřejmé, že ani sociologická obec nemá nebo spíše nevytváří dostatek příležitostí ke sdělování poznatků a vyjasňování stanovisek. Ke škodě věci je proto řada témat pojednávána na příliš obecné a fakty málo podložené úrovni. Mnohdy bylo obtížné zodpovědět otázku „co získáme, co ztratíme, co nabízíme“. Spíše než odpověď se vynořovala potřeba hlubšího zkoumání i přístupu k faktickým informacím.

Účastníci se shodli na tom, že téma evropské integrace je zásadní otázkou pro budoucnost naší společnosti a prioritou sociologického zkoumání. Konferenci je proto třeba považovat za první ze série akcí, která budou k tomuto tématu v Masarykově české sociologické společnosti připravována.

Eliška Rendlová